

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-9 Уж 198/12
Дана 16.05.2012. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Душанке Марјановић, председника већа, Руже Урошевић и Зорице Китановић, чланова већа, са судијским сарадником Еленом Петровић, као записничарем, одлучујући о жалби А.Б., кандидата за одборника Скупштине општине Опово испред Наше иницијативе-УРС и А.В., кандидата за одборника Скупштине општине Опово испред Листе против корупције, као и о самосталној жалби А.Г. из О., Улица ..., кандидата за одборника Скупштине општине Опово испред Српске напредне странке - Томислав Николић, изјављеним против решења Општинске изборне комисије општине Опово број ... од 09.05.2012. године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа одржаној дана 16.05.2012. године у 17,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба се **УСВАЈА, ПОНИШТАВА** решење Општинске изборне комисије општине Опово број ... од 09.05.2012. године и решава:

УСВАЈА се приговор кандидата за одборнике Скупштине општине Опово, А.Б., испред Наше иницијативе-УРС, А.Г., испред СНС - Томислав Николић, А.Д., испред ЛСВ - Ненад Чанак и А.В., испред Листе против корупције, поднет Општинској изборној комисији општине Опово дана 07.05.2012. године у 19,32 часа.

ПОНИШТАВАЈУ се избори за одборнике Скупштине општине Опово на бирачким местима број: 5, 7, 11 и 17 у општини Опово, због неправилности у спровођењу избора.

РАСПУШТАЈУ се бирачки одбори и **ПОНАВЉА** се гласање на тим бирачким местима.

Образложење

Ожалбеним решењем одбијен је приговор који су заједно поднели учесници изборног поступка, кандидати за одборнике Скупштине општине Опово, А.Б., испред Наше иницијативе-УРС, А.Г., испред СНС - Томислав Николић, А.Д., испред Лиге социјалдемократа Војводине - Ненад Чанак и А.В., испред Листе против корупције, против решења Општинске изборне комисије Опово о утврђивању и објављивању резултата избора за одборнике Скупштине општине Опово, као неоснован.

У жалби поднетој Управном суду непосредно дана 10.05.2012. године, у 11,49 часова, жалиоци А.Б. и А.В. наводе да су приговором поднетим Општинској изборној комисији општине Опово, указали на неправилност која се односи на намерно погрешан унос података о броју гласова из записника бирачких одбора у компјутерски програм за утврђивање и расподелу мандата одборника Скупштине општине Опово. Указују да су од Општинске изборне комисије захтевали да изврши увид у оригиналне записнике са свих бирачких места и да их упореди са копијама записника, те да констатује неслагање у погледу броја гласова које су поједине листе освојиле и оног броја гласова који је унет у компјутерски програм. Додају да су у приговору навели и да у записницима бирачких одбора о утврђивању резултата гласања постоје очигледна неслагања у погледу података о гласачким листићима и гласовима, односно да број важећих листића не одговара збиру гласова које су све листе добиле. Даље, објашњавају да је на самој седници од стране чланова Општинске изборне комисије у проширеном саставу прецизирано да се поменуте неправилности односе на бирачка места број 5, 7, 11 и 17, као и да су на истој седници, ради доказивања навода из приговора, чланови изборне комисије тражили да се омогући увид у комплетан изборни

материјал и преброје листићи на наведеним бирачким местима, а које право им је оспорено након што је предлог стављен на гласање. Са изнетих разлога, предлажу да суд жалбу усвоји, поништи решење Општинске изборне комисије и наложи Комисији да омогући свим члановима Општинске изборне комисије увид у целокупни изборни материјал са свих бирачких места у општини Опово који се односи на изборе за одборнике Скупштине општине Опово, и то: изводе из бирачког списка са бирачких места, оригиналне записнике бирачких одбора, утврђене резултате гласања, важеће, неважеће и неупотребљене гласачке листиће.

У жалби поднетој Управном суду непосредно дана 10.05.2012. године, у 12,04 часова, жалилац А.Г. из О. оспорава законитост истог решења Општинске изборне комисије због повреде материјалног права, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, и битне повреде правила поступка приликом спровођења, утврђивања и објављивања резултата избора. Наводи да је Општинска изборна комисија дана 07.05.2012. године објавила резултате избора за одборнике Скупштине општине Опово на основу записника са бирачких места који су достављени након утврђивања резултата гласања од стране бирачких одбора, по којима је изборна листа коалиције ГГ "Милорад Солдатовић - за боље Опово - Демократска странка - Социјалдемократска партија Србије" освојила 1.504 гласа, из чега произлази да би у Скупштини требала бити заступљена са само 9 одборника. Међутим, наводе да је наредног јутра записник са бирачког места број 11 у Опову преправљен, након наводно поновљеног бројања гласова са тог бирачког места у општинској мензи, извршеног без присуства чланова бирачког одбора, којом приликом измењени записник није потписан од стране чланова бирачког одбора. Наглашава да је овакав начин поновног бројања гласова на бирачком месту број 11 дозволио председник Општинске изборне комисије. Сматра да је индикативно то да је, након поновног бројања гласачких листића, поменута изборна листа добила два гласа више од претходно избројаних, а та два гласа су јој омогућила да добије једног одборника више у Скупштини општине Опово. На наведени начин листа СНС - Томислав Николић је изгубила једног одборника, тако да јој је припало пет одборничких места, уместо првобитних шест. Објашњава да записник са бирачког места не може да буде исправљен коректором, преправљен, нити се, на било који други начин сме разликовати од копије примерка који је претходно достављен члану бирачког одбора. Међутим, у записнику са бирачког места број 11 учињено је управо супротно, тако што су "прекречени" резултати гласања изборне листе број 1, где су додата два гласа, као и називи и резултати свих изборних листа и резултати за

сваку листу понаособ. При том је преко "прекречених" назива листе и резултата гласања поново уписиван назив изборних листа и резултати гласања, уз напомену да је изборна листа Нова Србија испуштена са броја 11. Указује да је, описаним поступцима на бирачком месту број 11 у Опову, повређено изборно право на штету изборне листе СНС - Томислав Николић, а да је на бирачком месту број 5 у Опову, записнички констатован већи број гласачких листића од броја бирача који су гласали, што Општинска изборна комисија није узела у разматрање. Са изнетих разлога, предлаже да Управни суд усвоји жалбу, поништи решење Општинске изборне комисије, усвоји приговор и стави ван снаге резултате гласања утврђене на преправљеном записнику са бирачког места број 11, а да на бирачком месту број 5 распусти постојећи бирачки одбор и именује нови, након чега ће се поновити гласање.

Како се наведеним жалбама побија законитост истог ожалбеног решења, то је суд, у складу са начелом економичности, применом одредбе члана 328. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11), који се сходно примењује на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), спојио поступке одлучивања по жалбама жалилаца А.Б., кандидата за одборника Скупштине општине Опово испред Наше иницијативе - УРС и А.В., кандидата за одборника Скупштине општине Опово испред Листе против корупције, која је код Управног суда заведена под бројем III-9 Уж 198/12 и жалбе жалиоца А.Г. из О., која је код Управног суда заведена под бројем III-12 Уж 199/12, тако да се поступак води под јединственим бројем III-9 Уж 198/12.

У одговору на жалбу кандидата за одборнике Скупштине општине Опово, А.А. и А.В., достављеном Управном суду са списима предмета дана 11.05.2012. године у 21,39 часова, Општинска изборна комисија општине Опово је навела да је приговор учесника изборних процеса оценила као неуредан, јер се из њега не може закључити на који ниво избора се односи, али га је ипак уврстила у дневни ред седнице одржане дана 10.05.2012. године. При томе је, на самој седници, од присутних чланова Комисије, који су именовани од стране подносилаца изборних листа, затражено да приговор прецизирају, односно да наведени недостатак отклоне, како би се по њему могло поступати. Члан комисије из сталног састава је појаснио да се приговор односи на изборе за одборнике Скупштине општине Опово, а посебно на изборе спроведене на одређеним бирачким местима и предложио је да се изврши увид у записнике о раду бирачких одбора са свих бирачких места. Будући да се приговор односи на погрешан унос података о броју гласова, а како није био у могућности да

се изјасни у ком делу уноса података је извршена грешка, предложио је бројање комплетних гласачких листића са сваког бирачког места и поновни унос података у програм. Даље, наводи да је након увида у оригиналне записнике о раду бирачких одбора, Комисија закључила да се приговор односи на записнике о раду бирачких одбора за бирачка места број 5, 7, 11 и 17, којим се оспорава право изборне комисије на корекцију записника, кориговањем важећих листића, односно кориговањем резултата појединачних изборних листа у односу на оно што је утврђено записником о раду бирачких одбора. Наводи да је Комисија констатовала да јесу вршене корекције записника о раду бирачких одбора, и то уз сагласност свих чланова Комисије, којима се отклањају очигледне грешке у рачунским операцијама. Објашњава да се у највећем броју записника корекције тичу исправки броја неупотребљених гласачких листића, односно података који не утичу на резултате избора. Код спорних бирачких места број 5, 7, 11 и 17, Општинска изборна комисија је, уз сагласност свих присутних чланова приступила комплетном бројању гласачких листића, па су тако утврђени резултати унети у записник о раду бирачког одбора, чиме је извршена корекција, уз парафирање измена од стране председника бирачког одбора. Предлог члана Комисије сталног састава именованог од стране подносиоца приговора, да се изврши бројање гласачких листића на свим бирачким местима у општини, није добио потребну већину гласова, па је исти одбијен, а иста је била одлука и по предлогу да се изврши бројање гласачких листића на бирачким местима број 5, 7, 11 и 17. Објашњава да је један члан Комисије, Т.Т. предложио да се на бирачком месту број 5 исправи очигледна рачунска грешка, уз напомену да се исправком не мења број гласова, већ да се само исправља нетачно унет збир. Како је наведени предлог усвојен, то је председник комисије приступио парафирању и печатању исправке. Указује да су нетачни жалбени наводи да је члановима изборне комисије онемогућен увид у комплетан изборни материјал, обзиром да такав предлог није ни постављен и да се о њему није ни одлучивало. Како су се чланови Комисије, задужени за уношење података у програм сагласили да је током уношења података дошло до грешке због погрешне формуле у сабирању броја бирача по бирачким местима, као и код збира броја важећих и неважећих гласова, која грешка није утицала на укупан резултат гласова, то је приговор одбијен. Предлаже да суд жалбу одбије.

У одговору на жалбу А.Г. из О., кандидата за одборника Скупштине општине Опово, достављеном Управном суду са списима дана 15.05.2012. године, у 18,11 часова, Општинска изборна комисија општине Опово је навела да А.Г. није Општинској изборној

комисији поднео посебан приговор на различит начин и у различито време, већ да је Комисији два пута достављен истоветан приговор, односно да је дана 07.05.2012. године, у 19,32 часа председнику Комисије лично уручен приговор, потписан од стране А.Б., А.Г., А.Д. и А.В., док је други примерак истог приговора упућен препорученом пошљицом 07.05.2012. године, а у Општинску управу општине Опово примљен дана 08.05.2012. године, са истим потписима. Као пошљалац тог приговора је на коверти означен А.Г. Из наведеног разлога, Општинска изборна комисија је поступала по једном приговору. Даље наводи да су неосновани жалбени наводи да је Комисија дана 07.05.2012. године извршила поновно бројање гласова на одређеним бирачким местима, будући да је без прекида била у заседању до 07.05.2012. године у 14,00 часова, а да је примопредају и утврђивање резултата гласања по бирачким местима спроводила по редоследу приспећа материјала са бирачких места. Указује да су нетачни наводи да су дана 07.05.2012. године, након утврђивања резултата гласања, објављени резултати према којима је Изборна листа "Милорад Солдатовић - За боље Опово - Демократска странка - СДПС" освојила 1504 гласа, са девет одборничких мандата. Признаје да је Комисија вршила корекције записника о раду бирачких одбора прецртавањем и коректором, али сматра да су на тај начин само отклањане очигледне грешке у рачунским операцијама. При томе је свака корекција извршена уз сагласност свих чланова Комисије. Објашњава да се код бирачких места број 5, 7, 11 и 17 приступило комплетном бројању гласачких листића обзиром да су логичко-рачунске грешке постојале до те мере да је самим тим изборни поступак доведен у питање, а новоутврђени резултати су, након корекције, унети у записник уз парафирање измена од стране председника бирачког одбора. На бирачком месту број 11 пребројавање свих листића се вршило од стране четири члана изборне комисије из различитих странака уз присуство председника бирачког одбора. На том бирачком месту су избељени подаци код назива изборних листа, обзиром да је бирачки одбор погрешно унео и редослед изборних листа и да је једна изборна листа изостављена. У таквој ситуацији, како није било физички могуће прецртати грешку и унети исправку због малог простора рубрике, приступило се бељењу. Објашњава да није постојала намера Комисије да на било који начин фаворизује изборну листу број 1 "Милорад Солдатовић за Боље Опово – Демократска странка – СДПС", јер је након пребројавања гласачких листића наведеној изборној листи на бирачком месту број 5, након кориговања броја гласова, тај број смањен за један. Оспорава као неосноване и жалбене наводе да је на бирачком месту број 5 изборна комисија констатовала већи број гласачких листића од броја гласалих бирача, наводећи да је приликом примопредаје материјала само констатовано да постоји неслагање између збира

укупног броја гласова по појединачним изборним листама и броја важећих гласачких листића. Након што се приступило корекцији броја гласова, као резултат за изборну листу број 1, је избројан један глас мање. Обзиром да се рачунски није слагао утврђен збир свих гласова које су добиле појединачне изборне листе, са укупно утврђеним бројем важећих гласачких листића, сматра да је једини начин отклањања грешке било поновно бројање гласова за сваку изборну листу. Са изнетих разлога, сматра да не постоје разлози за поступање комисије у смислу одредбе члана 35. став 9. Закона о локалним изборима, па предлаже да суд жалбу одбије.

Одлучујући о благовремено поднетим жалбама на основу одредбе члана 54. став 1. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС" бр. 129/07...54/11), оценом ожалбеног решења, навода жалби, одговора на жалбе, као и свих списа ове изборне ствари достављених уз одговоре на жалбе, Управни суд је нашао да су жалбе жалилаца основане.

Основано се, по оцени Управног суда, жалбама указује да је ожалбеним решење повређен закон на штету жалилаца, будући да су, приликом доношења тог решења, повређена правила управног поступка прописана одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" бр. 33/97 и 31/2001 и "Службени гласник РС", бр. 30/2010), јер разлози дати у образложењу решења не упућују на решење какво је дато у диспозитиву. Наиме, у образложењу ожалбеног решења је наведен низ пропуста и неправилности у раду бирачких одбора на бирачким местима број 5, 7, 11 и 17 и констатовано да је на гласање стављен предлог да се приговор усвоји, да би Комисија на крају констатовала да је приговор одбијен, само са разлога што предлог није добио потребну већину. Како је наведеном одредбом члана 199. став 2. Закона о општем управном поступку прописано да образложење решења, између осталог садржи: кратко излагање захтева странака, утврђено чињенично стање, по потреби и разлоге који су били одлучни при оцени доказа, разлоге због којих није уважен који од захтева странака, правне прописе и разлоге који с обзиром на утврђено чињенично стање упућују на решење какво је дато у диспозитиву, а разлози из образложења ожалбеног решења не упућују на решење какво је дато у диспозитиву, Управни суд је жалбу усвојио и ожалбено решење поништио, одлучујући као у ставу првом диспозитива пресуде, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима.

Одредбом члана 55. став 2. Закона о локалним изборима, прописано је да када нађе да оспорену одлуку треба поништити, ако природа ствари то дозвољава и ако утврђено чињенично стање пружа поуздан основ за то, суд може својом одлуком мериторно решити изборни спор, а одлука суда у свему замењује поништени акт.

Поступајући по приговору изјављеном од стране учесника изборног процеса и то: А.Б., А.Г., А.Д. и А.В., изјављеном на утврђивање резултата избора за одборнике Скупштине општине Опово, Управни суд је нашао да је приговор основан.

Законом о локалним изборима прописано је да грађани бирају одборнике на основу слободног, општег и једнаког изборног права. Изборно право грађани остварују непосредно, тајним гласањем (члан 3. став 1.), а органи за спровођење избора су самостални и независни у раду, и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона (члан 11. став 2.).

Одредбама члана 36. Закона о локалним изборима прописано је да бирачки одбор, по утврђивању резултата гласања, у записник о свом раду уноси: број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу; број бирача према изводу из бирачког списка и број бирача који су гласали (став 1.), као и да се у записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова бирачког одбора, подносилаца изборних листа и заједничких представника подносилаца изборних листа, као и све друге чињенице од значаја за гласање (став 2.).

Одредбама члана 34. Правила о раду бирачких одбора за координирано спровођење свих избора расписаних за 6. мај 2012. године ("Службени гласник РС", број 23/12), предвиђено је да чим утврди резултате гласања, бирачки одбор читко попуњава записнике о раду бирачког одбора у које, поред осталог, уписује: датум и место гласања; број и назив бирачког места; имена и презимена чланова бирачког одбора; број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; укупан број уписаних бирача (за изборе за народне посланике у Народну скупштину: у који улазе и бирачи који су уписани у посебан извод из бирачког списка за гласање бирача на одслужењу војног рока, на војној вежби или на школовању у јединицама или установама Војске Србије, ако је одређено да

гласају на том бирачком месту); број бирача који су гласали; број бирача који су гласали ван бирачког места; број бирача који су гласали уз помоћ другог лица; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу (став 1.), да се у записнике о раду бирачког одбора уносе и примедбе и мишљења чланова и заменика чланова бирачког одбора у сталном и проширеном саставу (став 2.), као и да ако записнике о раду бирачког одбора не потпишу сви чланови бирачког одбора, то се констатује у записнику о раду бирачког одбора и уз то се евентуално наводе и разлози због којих записник није потписан (став 3.).

Полазећи од наведеног, Управни суд налази да је приговором жалилаца основано указано на учињене повреде изборног права грађана на бирачким местима број 5, 7, 11 и 17 у Опову. Ово стога, што је увидом у записнике о раду бирачких одбора на спровођењу гласања и утврђивању резултата гласања за избор одборника Скупштине општине Опово, са бирачких места број: 5, 7, 11 и 17, који су суду достављени са списима предмета, затим у Записник са 21. седнице Изборне комисије општине Опово и образложење ожалбеног решења, утврђено да је у наведеним записницима о раду бирачких одбора вршено преправљање, односно прецртавање података који се односе на утврђивање резултата гласања, чиме су, по налажењу суда, повређене одредбе наведених материјалних прописа којима је уређен начин сачињавања записника о утврђеним резултатима гласања, а тиме и налог законодавца о законитом поступању органа за спровођење избора у току изборног поступка, што све има за последицу кршење Уставом зајемченог бирачког права грађана на тим бирачким местима.

Са изнетих разлога, налазећи да је ожалбеним решењем повређен закон на штету жалилаца, суд је применом одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима, одлучио као у ставу I диспозитива пресуде, а на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о локалним изборима одлучио је као у ставу II, III и IV диспозитива пресуде, налазећи да су се стекли услови да суд мериторно реши ову изборну ствар.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 16.05.2012. године, у 17,00 часова, III-9 Уж 198/12

Записничар
Елена Петровић, с.р.

Председник већа- судија
Душанка Марјановић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић